

CLASSICAL GREEK STANDARD LEVEL PAPER 2

Friday 21 May 2010 (morning)

1 hour 30 minutes

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Answer three questions from two genres only.

[3 marks]

Answer all the questions from three passages taken from two genres only.

Genre: Epic

Homer *Iliad* 6.212–231 Question 1.

Ως φάτο, γήθησεν δὲ βοὴν ἀγαθὸς Διομήδης έγχος μεν κατέπηξεν επί χθονί πουλυβοτείρη, αὐτὰρ ὁ μειλιχίοισι προσηύδα ποιμένα λαών. " ή ρά νύ μοι ξείνος πατρώϊός έσσι παλαιός. 215 Οίνεὺς γάρ ποτε δίος ἀμύμονα Βελλεροφόντην ξείνισ' ενὶ μεγάροισιν εείκοσιν ήματ' ερύξας. οί δὲ καὶ ἀλλήλοισι πόρον ξεινήϊα καλά. Οίνευς μεν ζωστήρα δίδου φοίνικι φαεινόν, Βελλεροφόντης δε χρύσεον δέπας αμφικύπελλον, 220 καί μιν έγω κατέλειπον ίων έν δώμασ' έμοισι. Τυδέα δ' οὐ μέμνημαι, ἐπεί μ' ἔτι τυτθὸν ἐόντα κάλλιφ', ὅτ' ἐν Θήβησιν ἀπώλετο λαὸς 'Αχαιῶν. τῷ νῦν σοὶ μὲν ἐγὼ ξείνος φίλος Αργεϊ μέσσφ είμί, σὺ δ' ἐν Λυκίη, ὅτε κεν τῶν δῆμον ἵκωμαι. 225 έγχεα δ' άλλήλων άλεώμεθα καὶ δι' δμίλου. πολλοί μεν γαρ έμοι Τρώες κλειτοί τ' επίκουροι, κτείνειν δυ κε θεός γε πόρη καὶ ποσσὶ κιχείω, πολλοί δ' αὖ σοὶ 'Αχαιοὶ ἐναιρέμεν ὅν κε δύνηαι. τεύχεα δ' αλλήλοις επαμείψομεν, όφρα καὶ οίδε 230 γνωσιν ότι ξείνοι πατρώϊοι εύχόμεθ' είναι."

What do we learn from this passage about $\xi \epsilon v \dot{\alpha}$? [3 marks] (a) What was the relationship between Oeneus and Diomedes and between (b) Bellerophon and Glaucos? [4 marks] Scan lines 227–228 ($\pi \circ \lambda \lambda \circ i \mu \dot{\epsilon} \nu \gamma \dot{\alpha} \rho \ldots \pi \circ \sigma \sigma i \kappa i \chi \epsilon i \omega$,). (c) [2 marks] Translate $\tau \in \dot{v}_X \in a \delta' \dot{a} \lambda \lambda \dot{\eta} \lambda o i \ldots \in \dot{v}_X \dot{o} \mu \in \theta' \in \hat{v} a \iota''$ (lines 230–231). (d) [3 marks] What amusing comment does Homer make immediately after this passage?

(e)

Genre: Epic

Question 2. Homer *Iliad* 6.279–296

άλλα συ μεν προς νηον 'Αθηναίης αγελείης έρχευ, έγω δε Πάριν μετελεύσομαι, όφρα καλέσσω, 280 αἴ κ' ἐθέλησ' εἰπόντος ἀκουέμεν. ώς κέ οἱ αὖθι γαΐα χάνοι μέγα γάρ μιν 'Ολύμπιος ἔτρεφε πῆμα Τρωσί τε καὶ Πριάμω μεγαλήτορι τοῖό τε παισίν. εὶ κεῖνόν γε ἴδοιμι κατελθόντ' Αϊδος εἴσω, φαίην κε φρέν ἀτέρπου διζύος ἐκλελαθέσθαι." 285 *Ως ἔφαθ', ή δὲ μολοῦσα ποτὶ μέγαρ' ἀμφιπόλοισι κέκλετο ταὶ δ' ἄρ' ἀόλλισσαν κατὰ ἄστυ γεραιάς. αὐτὴ δ' ἐς θάλαμον κατεβήσετο κηώεντα, ένθ' έσαν οι πέπλοι παμποίκιλοι, έργα γυναικών Σιδονίων, τὰς αὐτὸς 'Αλέξανδρος θεοειδης 290 ήγαγε Σιδονίηθεν, ἐπιπλώς εὐρέα πόντον, την όδον ην Ελένην περ ανήγαγεν εθπατέρειαν. των έν' ἀειραμένη Εκάβη φέρε δωρον 'Αθήνη, δς κάλλιστος έην ποικίλμασιν ήδε μέγιστος, ἀστηρ δ' ως ἀπέλαμπεν ἔκειτο δε νείατος ἄλλων. 295 βη δ' ιέναι, πολλαί δε μετεσσεύοντο γεραιαί.

(a) $\partial \lambda \lambda \dot{\alpha} \sigma \dot{\nu} \mu \dot{\epsilon} \nu \dots \dot{\epsilon} \rho \chi \epsilon \nu$, (lines 279–280). Who is speaking here and for what immediate purpose?

[3 marks]

(b) $\epsilon \gamma \hat{\omega} \delta \hat{\epsilon} \Pi \acute{a} \rho \iota \nu \dots \dot{\epsilon} \kappa \lambda \epsilon \lambda \alpha \theta \acute{\epsilon} \sigma \theta \alpha \iota^{\prime\prime}$ (lines 280–285). What is the speaker's attitude to Paris? What would he like to see happen to Paris? Suggest **two** reasons, not stated here, for his attitude.

[4 marks]

(c) Translate $^{\bullet}\Omega_s$ $\check{\epsilon}\phi a\theta^{\bullet}$, $\check{\eta}$ $\delta \grave{\epsilon}$ $\mu o \lambda o \hat{v} \sigma a \ldots \gamma \epsilon \rho a \iota \acute{a} s$. (lines 286–287).

[3 marks]

(d) Who was ' $A\lambda \dot{\epsilon} \xi \alpha \nu \delta \rho o s$ (line 290)? How had he contributed to the women's ritual? Why was the reference to ' $E\lambda \dot{\epsilon} \nu \eta \nu$ (line 292) significant in that context?

[3 marks]

(e) Scan lines 294–295 δς κάλλιστος ... ἄλλων.

[2 marks]

Genre: Historiography

Question 3. Thucydides 2.39.1–2

' Διαφέρομεν δὲ καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε. τήν τε γὰρ πόλιν κοινὴν παρέχομεν, καὶ οὐκ ἔστιν ὅτε ξενηλασίαις ἀπείργομέν τινα ἢ μαθήματος ἢ θεάματος, ὁ μὴ κρυφθὲν ἄν τις τῶν πολεμίων ἰδῶν ἀφελη-5 θείη, πιστεύοντες οὐ ταῖς παρασκευαῖς τὸ πλέον καὶ ἀπάταις ἢ τῷ ἀφ' ἡμῶν αὐτῶν ἐς τὰ ἔργα εὐψύχῳ· καὶ ἐν ταῖς παιδείαις οἱ μὲν ἐπιπόνῳ ἀσκήσει εὐθὺς νέοι ὄντες τὸ ἀνδρεῖον μετέρχονται, ἡμεῖς δὲ ἀνειμένως διαιτώμενοι οὐδὲν ἤσσον ἐπὶ τοὺς ἰσοπαλεῖς κινδύνους χωροῦμεν. τεκμήριον δέ· οὕτε γὰρ Λακεδαιμόνιοι καθ' ἑαυτούς, μεθ' ἀπάντων δὲ ἐς τὴν γῆν ἡμῶν στρατεύουσι, τήν τε τῶν πέλας αὐτοὶ ἐπελθόντες οὐ χαλεπῶς ἐν τῷ ἀλλοτρία τοὺς περὶ τῶν οἰκείων ἀμυνομένους μαχόμενοι τὰ πλείω κρατοῦμεν.

(a) What is the purpose of this speech and how was praise of Athens relevant to that purpose?

[2 marks]

(b) Translate $\Delta \iota \alpha \phi \epsilon \rho o \mu \epsilon \nu$ δε καὶ ταῖς τῶν πολεμικῶν μελέταις τῶν ἐναντίων τοῖσδε. (lines 1–2).

[3 marks]

(c) From what two Greek words is $\xi \epsilon \nu \eta \lambda \alpha \sigma \iota \alpha \iota s$ (line 3) derived? Where was it practised?

[3 marks]

(d) $\tau \circ \nu s \pi \epsilon \rho \iota \tau \hat{\omega} \nu \circ \iota \kappa \epsilon \iota \omega \nu \mathring{a} \mu \nu \nu \circ \mu \acute{\epsilon} \nu \circ \nu s$ (lines 12–13). What is Pericles claiming that Athenians can do to these people? Why is it significant for his basic purpose?

[3 marks]

(e) Choose from this passage **two** ways in which Pericles claims that the Athenians are superior to the Spartans, and comment briefly on each of them. In answering this question you may develop points you have made above.

[4 marks]

Genre: Historiography

Question 4. Thucydides 2.44.1–3

'Δι' ὅπερ καὶ τοὺς τῶνδε νῦν τοκέας, ὅσοι πάρεστε, οὐκ ολοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμυθήσομαι. ἐν πολυτρόποις γὰρ ξυμφοραῖς ἐπίστανται τραφέντες· τὸ δ' εὐτυχές, οἱ ἂν τῆς εὐπρεπεστάτης λάχωσιν, ὥσπερ οἴδε μὲν νῦν, τελευτῆς, ὑμεῖς δὲ λύπης, καὶ οἷς ἐνευδαιμονῆσαί τε ὁ βίος ὁμοίως καὶ ἐντελευτῆσαι ξυνεμετρήθη. χαλεπὸν μὲν οῦν οἷδα πείθειν ὄν, ὧν καὶ πολλάκις ἕξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις, αἷς ποτὲ καὶ αὐτοὶ ἠγάλλεσθε· καὶ λύπη οὐχ ὧν ἄν τις μὴ πειρασάμενος ἀγαθῶν στερίσκηται, ἀλλ' οῦ ἂν ἐθὰς γενό- μενος ἀφαιρεθῆ. καρτερεῖν δὲ χρὴ καὶ ἄλλων παίδων ἐλπίδι, οἷς ἔτι ἡλικία τέκνωσιν ποιεῖσθαι·

(a) To which group of people is this part of the speech specifically directed? Give **two** other parts of this speech which were, in your opinion, likely to have been well or ill received by the original audience.

[3 marks]

(b) οὐκ ολοφύρομαι μᾶλλον ἢ παραμνθήσομαι. (lines 1–2). What is the difference between these terms? Explain Pericles' stated preference.

[3 marks]

(c) als $\pi \sigma \tau \epsilon$ $\kappa \alpha \lambda$ and $\alpha \partial \tau \sigma \lambda$ $\partial \gamma \partial \lambda \epsilon \sigma \theta \epsilon$ (line 7–8). Explain the poignancy of these words.

[3 marks]

(d) Translate $\kappa \alpha \lambda \lambda \nu \pi \eta$ où $\chi \ldots \partial \phi \alpha \iota \rho \epsilon \theta \hat{\eta}$. (lines 8–10).

[3 marks]

(e) $\kappa \alpha \rho \tau \epsilon \rho \epsilon \hat{\imath} \nu \delta \hat{\epsilon} \chi \rho \hat{\eta} \ldots \pi \sigma \iota \epsilon \hat{\imath} \sigma \theta \alpha \iota$ (lines 10–11). What is Pericles' suggestion here? Assess how it might have been received by the original audience.

[3 marks]

2210-2954 **Turn over**

Genre: Tragedy

Question 5. Sophocles *Oedipus Tyrannus* 14–30

άλλ', δ κρατύνων Οἰδίπους χώρας ἐμῆς,

δρᾶις μὲν ἡμᾶς ἡλίκοι προσήμεθα
βωμοῖσι τοῖς σοῖς, οἱ μὲν οὐδέπω μακρὰν
πτέσθαι σθένοντες, οἱ δὲ σὺν γήραι βαρεῖς·
ἱερεὺς ἐγὰ μὲν Ζηνός, οἵδε τ' ἠιθέων
λεκτοί· τὸ δ' ἄλλο φῦλον ἐξεστεμμένον

- 20 ἀγοραῖσι θακεῖ, πρός τε Παλλάδος διπλοῖς ναοῖς, ἐπ' Ἰσμηνοῦ τε μαντείαι σποδῶι. πόλις γάρ, ὥσπερ καὐτὸς εἰσορᾶις, ἄγαν ἤδη σαλεύει, κἀνακουφίσαι κάρα βυθῶν ἔτ' οὐχ οἵα τε φοινίου σάλου,
- 25 φθίνουσα μὲν κάλυξιν ἐγκάρποις χθονός, φθίνουσα δ' ἀγέλαις βουνόμοις τόκοισί τε ἀγόνοις γυναικῶν ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς σκήψας ἐλαύνει, λοιμὸς ἔχθιστος, πόλιν, ὑφ' οῦ κενοῦται δῶμα Καδμεῖον, μέλας
- 30 δ' Άιδης στεναγμοῖς καὶ γόοις πλουτίζεται.
- (a) Who is speaking these words to whom? What is he trying to achieve? [3 marks]
- (b) Give **two** examples of the effective use of rhetorical devices from this passage and explain them. [4 marks]
- (c) φθίνουσα μὲν ... γυναικῶν (lines 25–27). What **three** examples of evidence of blight are mentioned here? You may refer to words treated elsewhere in your answers. [3 marks]
- (d) Scan lines 25–26 (φθίνουσα μὲν . . . τόκοισί τε). [2 marks]
- (e) Translate ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς ... Καδμεῖον, (lines 27–29).[3 marks]

Genre: Tragedy

Question 6. Sophocles *Oedipus Tyrannus* 1132–1154

	1135	$A\gamma$.	κούδέν γε θαῦμα, δέςποτ'. ἀλλ' ἐγὼ ςαφῶς ἀγνῶτ' ἀναμνήςω νιν. εὐ γὰρ οίδ' ὅτι κάτοιδεν ήμος τὸν Κιθαιρῶνος τόπον ὁ μὲν διπλοῖςι ποιμνίοις, ἐγὼ δ' ἐνὶ	
	1140	$rac{\Theta\epsilon}{A\gamma}.$	έξ ήρος είς άρκτούρον έκμήνους χρόνους χειμώνι δ΄ ήδη τάμά τ΄ είς ἔπαυλ' έγὼ ἤλαυνον ούτός τ' ἐς τὰ Λαΐου ςταθμά. λέγω τι τούτων, ἢ οὐ λέγω πεπραγμένον; λέγεις ἀληθῆ, καίπερ ἐκ μακροῦ χρόνου. φέρ' εἰπέ νυν, τότ' οἱςθα παῖδά μοί τινα	
	1145	Θ ε. Αγ. Θ ε. Οι. Θ ε.	δούς, ώς έμαυτῷ θρέμμα θρεψαίμην ἐγώ; τί δ' ἔςτι; πρὸς τί τοῦτο τοὔπος ἱςτορεῖς; ὅδ' ἐςτίν, ὡ τᾶν, κεῖνος ὅς τότ' ἡν νέος. οὐκ εἰς ὄλεθρον; οὐ ςιωπήςας ἔςη; ά, μὴ κόλαζε, πρέςβυ, τόνδ', ἐπεὶ τὰ cὰ δεῖται κολαςτοῦ μᾶλλον ἢ τὰ τοῦδ' ἔπη.	
	1150	Θε. Θε. Οι. Θε. Οι.	τί δ', ώ φέριστε δεσποτών, άμαρτάνω; οὐκ ἐννέπων τὸν παίδ' δν ούτος ἱστορεῖ. λέγει γὰρ εἰδὼς οὐδέν, ἀλλ' ἄλλως πονεῖ. cù πρὸς χάριν μὲν οὐκ ἐρεῖς, κλαίων δ' ἐρεῖς. μὴ δῆτα, πρὸς θεῶν, τὸν γέροντά μ' αἰκίςη. οὐχ ὡς τάχος τις τοῦδ' ἀποςτρέψει χέρας;	
(a)	Explain what the $^{\prime\prime}$ Αγγελος knows and does not know, and why the Θεράπων is afraid to reveal what he himself knows. [4 marks]			[4 marks]
(b)	Identify three places in this passage (giving the Greek text in each case) where Oedipus reveals something of his character.			[3 marks]
(c)	Identify three attempts by the $\Theta \epsilon \varrho \acute{\alpha} \pi \omega \nu$ to avoid having to tell what he knows.			
(d)	Scan lines 1151–1152 ($\lambda \epsilon \gamma \epsilon \iota \gamma \alpha \rho \ldots \epsilon \rho \epsilon \hat{\iota} c.$).			[2 marks]
(e)	Translate $\mu \dot{\eta} \delta \hat{\eta} \tau a$, $\dot{a}\pi o c \tau \rho \dot{\epsilon} \psi \epsilon \iota \chi \dot{\epsilon} \rho a c$; (lines 1153–1154). [3 marks]			

2210-2954 Turn over

Genre: Comedy

Question 7. Aristophanes Frogs 193–207

 $XAP\Omega N$

οὔκουν περιθρέξει δῆτα τὴν λίμνην τρέχων;

ΞΑΝΘΙΑΣ

ποῦ δῆτ' ἀναμενῶ;

ΧΛΡΩΝ

παρὰ τὸν Αὐαίνου λίθον,

έπὶ ταῖς ἀναπαύλαις.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

μανθάνεις;

ΞΑΝΘΙΑΣ

195

πάνυ μανθάνω.

οἴμοι κακοδαίμων, τῷ ξυνέτυχον ἐξιών;

XAPΩN

κάθιζ' ἐπὶ κώπην. εἴ τις ἔτι πλεῖ, σπευδέτω. οὖτος, τί ποιεῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ὄ τι ποιῶ; τί δ' ἄλλο γ' ἢ

ίζω 'πὶ κώπην, οὖπερ ἐκέλευές με σύ;

XAPΩN

200

οὔκουν καθεδεῖ δῆτ' ἐνθαδί, γάστρων;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ίδού.

 $XAP\Omega N$

οὔκουν προβαλεῖ τὼ χεῖρε κἀκτενεῖς;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ίδού.

XAPΩN

οὐ μὴ φλυαρήσεις ἔχων, ἀλλ' ἀντιβὰς

*ἐ*λậς προθύμως.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

κἇτα πῶς δυνήσομαι

άπειρος, άθαλάττευτος, άσαλαμίνιος

ὢν εἶτ' έλαύνειν;

 $XAP\Omega N$

205

ράστ' ἀκούσει γὰρ μέλη

κάλλιστ', ἐπειδὰν ἐμβάλης ἄπαξ.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

τίνων;

XAPΩN

βατράχων κύκνων θαυμαστά.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

κατακέλευε δή.

(a) Identify the **three** characters in this passage and explain what each is trying to achieve.

[3 marks]

(b) Choose any **two** moments in this passage, excluding line 204, when the contemporary audience would, in your opinion, have laughed, and explain how each achieves its effect.

[4 marks]

(c) Translate $\pi \circ \hat{v} \delta \hat{\eta} \tau' \dot{\alpha} \nu \alpha \mu \epsilon \nu \hat{\omega}; \dots \mu \alpha \nu \theta \dot{\alpha} \nu \epsilon \iota \varsigma;$ (lines 194–195).

[3 marks]

(d) $\mathring{a}\pi\epsilon\iota\rho\circ\varsigma$, $\mathring{a}\theta$ αλ $\mathring{a}\tau\epsilon\upsilon\tau\circ\varsigma$, $\mathring{a}\sigma$ αλα $\mathring{\mu}\iota\upsilon\circ\varsigma$ (line 204). Explain the rhetorical effect of these words. To what does $\mathring{a}\sigma$ αλα $\mathring{\mu}\iota\upsilon\circ\varsigma$ refer?

[3 marks]

(e) Scan lines 205–206 ($\mathring{\omega}\nu$ $\epsilon \mathring{i}\tau'$ $\mathring{\epsilon}\lambda\alpha\dot{\nu}\nu\epsilon\iota\nu$; ... $\tau\dot{\iota}\nu\omega\nu$;).

[2 marks]

2210-2954 **Turn over**

Genre: Comedy

Question 8. Aristophanes Frogs 1379–1392

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

καὶ λαβομένω τὸ ῥῆμ' ἑκάτερος εἴπατον,

1380 καὶ μὴ μεθῆσθον, πρὶν ἂν ἐγὼ σφῷν κοκκύσω.

ΑΙΣΧΤΛΟΣ καὶ ΕΤΡΙΠΙΔΗΣ

έχόμεθα.

ΔΙΟΝΤΣΟΣ

τούπος νυν λέγετον είς τὸν σταθμόν.

ΕΤΡΙΠΙΔΗΣ

"εἴθ' ὤφελ' Άργοῦς μὴ διαπτάσθαι σκάφος."

ΑΙΣΧΥΛΟΣ

"Σπερχειὲ ποταμὲ βούνομοί τ' ἐπιστροφαί."

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

κόκκυ.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ καὶ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

μεθείται.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

καὶ πολύ γε κατωτέρω

χωρεί τὸ τοῦδε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

1385

καὶ τί ποτ' ἐστὶ ταἴτιον;

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

ὅ τι; εἰσέθηκε ποταμόν, ἐριοπωλικῶς ὑγρὸν ποιήσας τοὕπος ὥσπερ τἄρια, σὺ δ᾽ εἰσέθηκας τοὕπος ἐπτερωμένον.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

άλλ' έτερον είπάτω τι κάντιστησάτω.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

λάβεσθε τοίνυν αὖθις.

ΑΙΣΧΥΛΟΣ καὶ ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

ην ίδού.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

1390

λέγε.

ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ

"οὖκ ἔστι Πειθοῦς ἱερὸν ἄλλο πλὴν λόγος."

ΑΙΣΧΎΛΟΣ

"μόνος θεῶν γὰρ Θάνατος οὐ δώρων ἐρậ."

(a) This passage occurs during a competition. Name the contestants and the judge and explain how the competition is conducted. [4]

[4 marks]

(b) Choose from this passage an example illustrating a criterion by which the competitors are judged, and comment on its humour.

[3 marks]

(c) ἐριοπωλικῶς (line 1386). What does this word mean here? Explain the humour of its original sense in this context.

[3 marks]

(d) Scan lines 1388–1389 (σὺ δ' εἰσέθηκας ... κἀντιστησάτω.).

[2 marks]

(e) Translate "οὐκ ἔστι ... δώρων ἐρậ." (lines 1391–1392).

[3 marks]

2210-2954 **Turn over**

Genre: Philosophy

Question 9. Plato Crito 44c6-e2

 $\Sigma\Omega$. 'Αλλὰ τί ἡμῖν, ὧ μακάριε Κρίτων, οὕτω τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλει; οἱ γὰρ ἐπιεικέστατοι, ὧν μᾶλλον ἄξιον φροντίζειν, ἡγήσονται αὐτὰ οὕτω πεπρᾶχθαι ὥσπερ ἃν πραχθῆ.

5 ΚΡ. 'Αλλ' ὁρậς δὴ ὅτι ἀνάγκη, ὧ Σώκρατες, καὶ τῆς τῶν πολλῶν δόξης μέλειν. αὐτὰ δὲ δῆλα τὰ παρόντα νυνὶ ὅτι οἷοί τ' εἰσὶν οἱ πολλοὶ οὐ τὰ σμικρότατα τῶν κακῶν ἐξεργάζεσθαι ἀλλὰ τὰ μέγιστα σχεδόν, ἐάν τις ἐν αὐτοῖς διαβεβλημένος ἦ.

10 ΣΩ. Εἰ γὰρ ὤφελον, ὧ Κρίτων, οἶοί τ' εἶναι οἱ πολλοὶ τὰ μέγιστα κακὰ ἐργάζεσθαι, ἵνα οἷοί τ' ἦσαν καὶ ἀγαθὰ τὰ μέγιστα, καὶ καλῶς ὧν εἶχεν. νῦν δὲ οὐδέτερα οἷοί τε οὔτε γὰρ φρόνιμον οὕτε ἄφρονα δυνατοὶ ποιῆσαι, ποιοῦσι δὲ τοῦτο ὅτι ὰν τύχωσι.

15 ΚΡ. Ταθτα μεν δη ούτως εχέτω· τάδε δέ, ὧ Σώκρατες, εἰπέ μοι.

(a) $\tau \hat{\eta} s \tau \hat{\omega} \nu \pi o \lambda \lambda \hat{\omega} \nu \delta \delta \xi \eta s$ (lines 1–2). What was the $\delta \delta \xi \alpha$ to which Crito has just referred, and why was it a matter of such concern to Crito but not to Socrates?

[3 marks]

(b) $\alpha \dot{\nu} \tau \dot{\alpha} \delta \dot{\epsilon} \delta \hat{\eta} \lambda \alpha \tau \dot{\alpha} \pi \alpha \rho \delta \nu \tau \alpha$ (line 6). To what do these words refer? How does Crito hope to use them to persuade Socrates?

[3 marks]

(c) $E i \gamma \alpha \rho \ \omega \phi \epsilon \lambda o \nu$, ... $\delta \nu \epsilon i \chi \epsilon \nu$. (lines 10–12). Show how Socrates cleverly uses Crito's words to contradict him.

[3 marks]

(d) Translate $\nu \hat{v} \nu \delta \hat{\epsilon}$ $o \hat{v} \delta \hat{\epsilon} \tau \epsilon \rho \alpha \ldots \hat{\alpha} \nu \tau \hat{v} \chi \omega \sigma \iota$. (lines 12–14).

[3 marks]

(e) Ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἐχέτω· τάδε δέ, ὧ Σώκρατες, εἰπέ μοι. (lines 15–16). What is Crito trying to achieve with these words? Show how he uses a rhetorical device in an attempt to achieve his goal.

[3 marks]

Genre: Philosophy

Question 10. Plato Crito 53a8-c5

" Σκόπει γὰρ δή, ταῦτα παραβὰς καὶ ἐξαμαρτάνων τι τούτων τί ἀγαθὸν ἐργάση σαυτὸν ἢ τοὺς ἐπιτηδείους τοὺς σαυτού. ὅτι μὲν γὰρ κινδυνεύσουσί γέ σου οἱ ἐπιτήδειοι καὶ αὐτοὶ φεύγειν καὶ στερηθηναι της πόλεως η την οὐσίαν ἀπολέσαι, σχεδόν τι δήλον· αὐτὸς δὲ πρῶτον μὲν ἐὰν εἰς τῶν ἐγγύτατά τινα πόλεων ἔλθης, ἢ Θήβαζε ἢ Μέγαράδε εὐνομοῦνται γὰρ ἀμφότεραι—πολέμιος ήξεις, ὧ Σώκρατες, τῆ τούτων πολιτεία, καὶ ὅσοιπερ κήδονται τῶν αύτῶν πόλεων ύποβλέψονταί σε διαφθορέα ἡγούμενοι τῶν νόμων, καὶ βεβαιώσεις τοις δικασταίς την δόξαν, ώστε δοκείν όρθως την δίκην δικάσαι. ὅστις γὰρ νόμων διαφθορεύς ἐστιν σφόδρα που δόξειεν αν νέων γε και ανοήτων ανθρώπων διαφθορεύς είναι. πότερον οὖν φεύξη τάς τε εὐνομουμένας πόλεις καὶ των ανδρων τους κοσμιωτάτους; και τουτο ποιούντι αρα άξιόν σοι ζην ἔσται; 15

(a) Who are speaking in this passage? What are they trying to achieve, and on what general grounds?

[3 marks]

(b) $\delta \tau \iota \mu \epsilon \nu \gamma \delta \rho \dots \sigma \chi \epsilon \delta \delta \nu \tau \iota \delta \hat{\eta} \lambda o \nu$ (lines 3–5). According to the speakers here, what **three** punishments might Socrates' friends face if they helped him to escape?

[3 marks]

(c) On what grounds is it argued that Socrates would risk being a $\pi o \lambda \epsilon \mu \iota o s$ ... $\tau \hat{\eta}$ τούτων $\pi o \lambda \iota \tau \epsilon \iota a$, (lines 7–8) if he fled to a well run state?

[3 marks]

(d) $\nu \dot{\epsilon} \omega \nu \gamma \epsilon \kappa \alpha i \dot{\alpha} \nu o \dot{\eta} \tau \omega \nu \dot{\alpha} \nu \theta \rho \dot{\omega} \pi \omega \nu \delta \iota \alpha \phi \theta o \rho \epsilon \dot{\nu} s$ (line 12). Why do you think these words were placed here? What effect would they be likely to have on Socrates?

[3 marks]

(e) Translate " $\Sigma κόπει$ γὰρ δή, ... τοὺς σαυτοῦ. (lines 1–3).

[3 marks]